

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΦΟΡΕΑΣ : ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 14
ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 17121
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : ΛΟΥΚΙΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : +30.213.2025810
FAX : +30.213.2025808
E-MAIL : merkouri@0149.syzefxis.gov.gr

ΤΙΤΛΟΣ : ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΥΛΕΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΛΥΨΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΧΡΟΝΗΣ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
1ου, 2ου, 3ου, 4ου, 5ου, 6ου, 8ου, 9ου & 11ου
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡ. 220 ΤΟΥ Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70 Α)

ΑΡ. ΜΕΛ. : 24/2020
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 205.640,32 ΕΥΡΩ (συμπερ. ΦΠΑ)
Κ.Α. : 64.7331.0003
Σ.Α. : 2020ΣΕ04700027
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : Π.Δ.Ε. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1ο : ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Η παρούσα συγγραφή αφορά την εκτέλεση δημοτικού έργου του οποίου η κατασκευή ανατίθεται σε ανάδοχο κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Ειδικότερα αφορά την εκτέλεση του έργου «Διαμόρφωση αύλειων χώρων στις προσωρινές εγκαταστάσεις στέγασης για την κάλυψη επειγουσών αναγκών της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης των σχολείων 1ου, 2ου, 3ου, 4ου, 5ου, 6ου, 8ου, 9ου & 11ου Νηπιαγωγείων του Δήμου Νέας Σμύρνης βάσει του άρθρου 220 του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70Α)», με συνολικό προϋπολογισμό μελέτης κάτω των ορίων του άρθρου 5 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με την υπ' αρ. 24/2020 μελέτη της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών.

Με την παρούσα μελέτη προβλέπεται η εκτέλεση εργασιών για τη διαμόρφωση των αύλειων χώρων και των εγκαταστάσεων αυτών, με τις απαραίτητες οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες και εξοπλισμούς, στους χώρους όπου θα εγκατασταθούν οι προκατασκευασμένες μονάδες προσωρινής στέγασης της δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης του Δήμου Νέας Σμύρνης, ώστε να παραδοθούν σε πλήρη λειτουργία και σε ασφαλή χρήση.

Η δημοπρασία και η εκτέλεση του έργου θα γίνει με βάση τους Όρους Διακήρυξης που θα καθορίσει η Οικονομική Επιτροπή και σύμφωνα με το τεύχος της μελέτης και την ισχύουσα νομοθεσία.

Η υποβολή της προσφοράς από κάθε συμμετέχοντα στον διαγωνισμό υποδηλώνει ότι έλαβε γνώση των όρων που διέπουν την διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, του πλήρους τεύχους της μελέτης και των επιτόπιων συνθηκών εκτέλεσης του έργου και τα αποδέχεται ανεπιφύλακτα.

Άρθρο 2ο : ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό για την πληρέστερη ενημέρωσή τους μπορούν να επισκεφθούν (σε συνεννόηση με την Υπηρεσία) τους χώρους εκτέλεσης του έργου για να σχηματίσουν πλήρη εικόνα για το είδος, τον τύπο και την θέση εκτέλεσης των εργασιών που περιγράφονται στο τεύχος της μελέτης. Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ορθή σύνταξη των προσφορών τους βασιζόμενοι στα στοιχεία της μελέτης και στα στοιχεία που θα συλλέξουν οι ίδιοι κατά την αυτοψία που θα πραγματοποιήσουν.

Ο ανάδοχος με την επίδοση της προσφοράς του δηλώνει και επιβεβαιώνει ότι έλαβε υπόψη του τις γενικές και ειδικές τοπικές συνθήκες εκτέλεσης του έργου κατά την σύνταξη της προσφοράς, δηλαδή τη θέση του έργου και των τμημάτων του, τις απαιτούμενες με κάθε μέσο μεταφορές και τα απαιτούμενα μέσα προσέγγισης και μεταφοράς, τον απαιτούμενο μηχανικό ή μη εξοπλισμό, τη διάθεση, διαχείριση και εναποθήκευση των υλικών, την κατάσταση των οδών προσπέλασης ή την ανάγκη κατασκευής διόδων προσπέλασης έως τον χώρο εκτέλεσης του έργου αν δεν τον καλύπτουν οι υφιστάμενες δίοδοι, την ευχέρεια εξευρέσεως εργατικών χεριών, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, τις καιρικές συνθήκες, τα υπόγεια δίκτυα

και γενικά όλες τις γενικές, ειδικές και τοπικές συνθήκες και τα δυνάμενα να προκύψουν ζητήματα, τα οποία κατά οποιοδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν το κόστος του έργου και την αρτιότητα της κατασκευής. Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί με την υπάρχουσα κατάσταση και να αποφύγει την πρόκληση ζημιών, για την αποκατάσταση των οποίων είναι αποκλειστικά υπεύθυνος.

Άρθρο 3ο : ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η εκτέλεση του έργου και όλων των εργασιών της μελέτης θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας, τις ΕΤΕΠ, όλους τους ισχύοντες κανονισμούς, τις οδηγίες της Δ/νουσας Υπηρεσίας και γενικά τις γενικές αρχές άρτιας και επιμελημένης εργασίας και τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.

Οι εργασίες θα εκτελούνται με ιδιαίτερη προσοχή για να μην προκληθούν ζημιές σε παρακείμενες κατασκευές ή σε υφιστάμενα δομικά και διακοσμητικά στοιχεία. Επίσης, λόγω της εκτέλεσης των εργασιών σε διάφορους χώρους πλησίον υφιστάμενων κτιρίων, με ιδιαιτερότητες στην πρόσβαση και στην διέλευση, επισημαίνεται ότι απαιτείται μεγάλη προσοχή ώστε να μην προκληθούν φθορές από την ανωτέρω πρόσβαση και διέλευση στις υπάρχουσες κατασκευές ή στις επιστρώσεις υφιστάμενων δαπέδων, εγκαταστάσεων κλπ και για τον λόγο αυτό οι διάφορες μεταφορές εντός των χώρων αυτών από τις θέσεις καθαιρέσεων ή κατασκευών έως τις θέσεις φορτώσεως ή παράδοσης υλικών θα γίνονται καθ' υπόδειξη της Υπηρεσίας.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών και σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος οφείλει να κρατά ελεύθερους τους παρόδιους οδούς και ανεμπόδιστες τις λοιπές εξωτερικές και τυχόν εσωτερικές προσβάσεις ώστε να διατηρείται η πρόσβαση στους χώρους.

Όλες οι εργασίες θα εκτελούνται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες εκτός αν λόγω αναγκών του έργου ή σε περιπτώσεις εξαιρετικά επειγόντων εργασιών και για την ταχύτερη περάτωσή τους για πρόληψη τυχόν ατυχημάτων ή για πρόληψη ζημιών στο έργο λόγω πχ επικείμενων δυσμενών καιρικών συνθηκών κλπ, ο εργολάβος υποχρεούται να εργασθεί υπερωριακά και κατά τις Κυριακές και Εορτές εφ' όσον υποδειχθεί αυτό από την Υπηρεσία, μετά από σχετική άδεια των αρμοδίων αρχών. Καμία αξίωση του εργολάβου για πρόσθετη αποζημίωση δεν γίνεται δεκτή για τον λόγο αυτό.

Επίσης η Υπηρεσία μπορεί να απαιτήσει από τον ανάδοχο, αν κρίνει ότι ο ρυθμός της προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός, να αυξήσει τον αριθμό των συνεργείων και τον αριθμό των μηχανημάτων χωρίς πρόσθετη αποζημίωση στον ανάδοχο.

Όσον αφορά την εκτέλεση εργασιών σε σχ. συγκροτήματα, που εκτελούνται κατά την διάρκεια του σχολικού έτους και παράλληλα με την λειτουργία του, αυτές θα εκτελούνται κατά το δυνατόν σε ώρες και ημέρες που δεν επηρεάζεται η εύρυθμη λειτουργία του σχ. συγκροτήματος. Το γεγονός αυτό δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση πρόσθετη αποζημίωση για τον ανάδοχο. Στην περίπτωση που οι εργασίες γίνονται σε αύλειο χώρο υπάρχοντος σχ. συγκροτήματος το εργοτάξιο θα περιφραχθεί με φροντίδα και δαπάνη του αναδόχου για την ασφαλή χρήση του υπόλοιπου χώρου από τους μαθητές και λοιπούς χρήστες.

Κάθε τμήμα του έργου που τυχόν δεν θα συμπληρώνεται άμεσα για την συνολική ολοκλήρωση του έργου, θα πρέπει να κατασκευάζεται με την δυνατότητα να λειτουργεί αυτόνομα. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στην συμπλήρωση ή επανόρθωση, στο χρόνο που θα ορίσει η υπηρεσία, αλλιώς η υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, άνευ ετέρου και με την τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.

Κάθε απλή κατασκευή ή σύνθετο τμήμα του έργου, πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή, την αντοχή και την εμφάνισή του, όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή εξωτερικά) τμήματα του έργου, έστω και αν κάποια στοιχεία δεν αναφέρονται ή δεν προκύπτουν ρητά από τις ΕΤΕΠ, τα σχέδια ή από άλλα στοιχεία της μελέτης ή από τις οδηγίες της υπηρεσίας. Ο καθορισμός από τα στοιχεία της μελέτης και τις οδηγίες της τεχνικής περιγραφής και των ειδικών προδιαγραφών των επί μέρους στοιχείων και των περιγραφικών τιμολογίων για την εκτέλεση των εργασιών (τρόπος εκτέλεσης κατασκευών, επί μέρους διαστάσεις κλπ) δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να λάβει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνθέτουν το σύνολο του έργου.

Για κάθε τι που δεν καθορίζεται με ακρίβεια στα στοιχεία της εργολαβίας, ο ανάδοχος έχει υποχρέωση πριν από κάθε εκτέλεση, να ζητεί κάθε φορά έγκαιρα οδηγίες και εντολές. Υπερσυμβατικές εργασίες που εκτελέστηκαν χωρίς γραπτή εντολή και προέγκριση, δεν αναγνωρίζονται ούτε δημιουργούν δικαίωμα πληρωμής για τον ανάδοχο.

Ο ανάδοχος πριν από την έναρξη των εργασιών δύναται να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων της μελέτης και σε περίπτωση ασυμφωνίας να ζητήσει έγκαιρα από την υπηρεσία την σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά χωρίς την έγγραφη εντολή της υπηρεσίας.

Άρθρο 4ο : ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Ή ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο ανάδοχος οφείλει να μην παρεμποδίζει και να διευκολύνει την εκτέλεση εργασιών που δεν συμπεριλαμβάνονται στην σύμβασή του αλλά εκτελούνται από άλλους εργολήπτες ή προμηθευτές που έχει εγκαταστήσει ο κύριος του έργου ή άλλος φορέας και να ρυθμίζει την εκτέλεση των εκτελουμένων από αυτόν εργασιών με κατάλληλο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται η εκτέλεση των εργασιών από τον κύριο του έργου ή από άλλους εργολήπτες ή προμηθευτές.

Επίσης όταν υπάρχει αλληλουχία στις εκτελούμενες από τον ίδιο εργασίες και από τον κύριο του έργου ή από τρίτους οφείλει να ακολουθεί την χρονική και τεχνική αλληλουχία και να συμμορφώνεται με τις σχετικές οδηγίες-εντολές της Δ/νουσας Υπηρεσίας για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή του έργου.

Άρθρο 5ο : ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ – ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ (ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ-ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ)

- Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνη και φροντίδα του, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση :
- Να τοποθετήσει πινακίδες καθοδήγησης της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών ή άλλων χρηστών της περιοχής του έργου.
- Να περιφράξει κάθε θέση που είναι επικίνδυνη για την κυκλοφορία οχημάτων και πεζών και να την επισημάνει με τοποθέτηση πινακίδων και νυχτερινών σημάτων.
- Να τοποθετήσει στις πιο εμφανείς θέσεις ξύλινα ή μεταλλικά εμπόδια που θα αναγράφεται ο τίτλος της Δημοτικής Αρχής, το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός τηλεφώνου του αναδόχου.
- Να εξασφαλίσει ασφαλείς διαβάσεις των ακάλυπτων τυχόν τάφρων είτε του έργου που εκτελεί, είτε από παρεμβάσεις των Ο.Κ.Ω.
- Να τοποθετήσει πινακίδα έργου όπως περιγράφεται στα τεύχη της μελέτης.
- Να εξασφαλίζει με κάθε τρόπο και καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών, την ασφαλή είσοδο-έξοδο πεζών και οχημάτων στις παρόδιες ιδιοκτησίες.

Επίσης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Ν. 3542/07 (ΦΕΚ 50Α/0203-2007) περί ΚΟΚ ως προς τα σημεία που αφορούν το έργο, όπως «Σήμανση εργασιών στους δρόμους», «Περί κατάληψης οδοστρωμάτων με μπάζα και άσκοπη παρακάλυψη της κυκλοφορίας» κ.λπ. Επίσης πρέπει να έχει υπόψη του ότι στην περίπτωση καθολικής διακοπής της κυκλοφορίας στο χώρο που κατασκευάζει το έργο, πρέπει απαραίτητα να συνεννοείται με την υπηρεσία και το αρμόδιο τμήμα της Τροχαίας.

Κατά την υλοποίηση του έργου ο ανάδοχος υποχρεούται να τοποθετήσει στους χώρους όπου εκτελείται το έργο προσωρινές (ενημερωτικές) πινακίδες με τα στοιχεία του προγράμματος, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που καθορίζει η απόφαση ένταξης και οι σχετικές οδηγίες του Υπ. Παιδείας. Με την ολοκλήρωση της προμήθειας, οι προσωρινές πινακίδες θα αποσυρθούν και θα αντικατασταθούν από τον ανάδοχο από μόνιμες αναμνηστικές πινακίδες που θα τοποθετηθούν σε ευδιάκριτο σημείο στους προαναφερόμενους χώρους.

Άρθρο 6ο : ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΛΙΚΩΝ – ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ - ΔΕΙΓΜΑΤΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

Τα υλικά και γενικά όλα τα προϊόντα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών πρέπει να είναι αρίστης ποιότητας, καινούργια, κατάλληλα για την προβλεπόμενη χρήση, συμβατά μεταξύ τους και σύμφωνα με τις προδιαγραφές της μελέτης. Πρέπει να πληρούν τους όρους των αντίστοιχων τεχνικών προδιαγραφών και της περιγραφής των σχετικών τιμολογίων της μελέτης.

Όλα τα υλικά πρέπει να συνοδεύονται από δηλώσεις/πιστοποιητικά συμμόρφωσης προς όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις από πιστοποιημένα δίκτυα-φορείς πιστοποίησης και να διαθέτουν σήμανση CE. Οι διαστάσεις και η ποιότητα των υλικών και λοιπών προϊόντων καθώς και οι εργασίες εφαρμογής για τις οποίες υπάρχουν πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές, πρέπει να συμφωνούν με τις προδιαγραφές αυτές.

Πρέπει να τηρούνται με ακρίβεια και εξακριβωμένα οι καθοριζόμενες αναλογίες υλικών όπως απαιτούνται στα σχετικά προς την κάθε εργασία άρθρα των αναλυτικών τιμολογίων της μελέτης ή στην σχετική Τεχνική προδιαγραφή. Υλικά, όπως άμμος, αμμοχάλικο κλπ πρέπει να κοσκινίζονται και να μετριοούνται με κιβώτια καθορισμένων διαστάσεων για να επιτυγχάνονται οι αναλογίες που απαιτούνται από τις προδιαγραφές.

Πριν την εκτέλεση των εργασιών ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει στην υπηρεσία προς έλεγχο και έγκριση (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 159 του Ν.4412/16) δείγματα όλων των υλικών που πρόκειται να χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση των σχετικών εργασιών. Η υπηρεσία διατηρεί κάθε δικαίωμα να απορρίψει υλικά που δεν συμφωνούν με τις τεχνικές προδιαγραφές ή δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της μελέτης. Υλικά και λοιπά είδη που χρησιμοποιήθηκαν χωρίς έγκριση θα απορρίπτονται, αφού διαπιστωθεί η ακαταλληλότητά τους.

Η Δ/νωση Υπηρεσία έχει σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα, αν θεωρεί ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα να διατάξει την μη χρησιμοποίησή τους. Σε περίπτωση διαφωνίας του αναδόχου, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται μέχρι να κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 159 του Ν.4412/16.

Τα δείγματα στην περίπτωση αυτή ή όταν απαιτείται, θα αποστέλλονται προς εξέταση σε κατάλληλο κρατικό εργαστήριο δοκιμής υλικών. Τα απαραίτητα δείγματα θα λαμβάνονται έγκαιρα πριν χρησιμοποιηθούν και θα συσκευάζονται κατάλληλα από την Υπηρεσία. Για τα υλικά εμπορίου θα αναγράφουν το όνομα του υλικού και του εργοστασίου κατασκευής και για τα αδρανή υλικά θα αναγράφουν τον τόπο προέλευσης, την ονομασία και την τοποθεσία του έργου, το όνομα του αναδόχου καθώς και την ένδειξη ότι τα υλικά τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ανταποκρίνονται προς το δείγμα. Επίσης θα αναγράφεται το είδος του ελέγχου στον οποίο θα υποβληθούν τα υλικά.

Η υπηρεσία έχει το δικαίωμα δειγματοληψίας και ελέγχου της ποιότητας των υλικών και εργασιών σε κάθε στιγμή, με χρήση για τον σκοπό αυτό το Κεντρικό Εργαστήριο του Υ.Δ.Ε (ΚΕΔΕ) στην Αθήνα ή ειδικά προς τούτο εργαστήρια, υποχρεωμένου του αναδόχου να διαθέτει τις απαιτούμενες γι' αυτό δαπάνες για λήψη δοκιμών, απασχόληση προσωπικού, μεταφορικών μέσων και αποζημίωση του εργαστηρίου για τα πιστοποιητικά που θα εκδώσει.

Επισημαίνεται ότι:

- (α) Λόγω της μεγάλης ποικιλίας των προϊόντων και των επιμέρους χαρακτηριστικών αυτών η επιλογή του προς ενσωμάτωση υλικού ή προϊόντος υπόκειται στον έλεγχο και στην έγκριση της Υπηρεσίας (φυλλάδιο τεχνικών δεδομένων του προμηθευτή του υλικού, χαρακτηριστικά και πιστοποιημένες ιδιότητες (πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές και Ευρωπαϊκές οδηγίες - σήμανση CE) υλικών κλπ).

- (β) Τα ενσωματούμενα υλικά θα προσκομίζονται στο εργοτάξιο στις εργοστασιακές τους συσκευασίες επί των οποίων θα αναγράφονται κατ' ελάχιστον η ονομασία του προϊόντος, το εργοστάσιο παραγωγής και η περιεχόμενη ποσότητα στην συσκευασία.
- (γ) Η χρήση όλων των ενσωματωμένων υλικών θα γίνεται από έμπειρο προσωπικό, σύμφωνα με τις οδηγίες του παραγωγού/κατασκευαστή/προμηθευτή των υλικών
- (δ) Εφιστάται η προσοχή στα αναγραφόμενα στα Φύλλα Ασφαλούς Χρήσεως των Υλικών (MSDS: Material Safety Data Sheet) του προμηθευτού τους. Το προσωπικό που χειρίζεται το εκάστοτε υλικό θα είναι εφοδιασμένο, με μέριμνα του Αναδόχου με τα κατάλληλα κατά περίπτωση Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), των οποίων η δαπάνη περιλαμβάνεται ανηγμένη στις τιμές μονάδας.

Άρθρο 7ο : ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει όλο τον απαιτούμενο μηχανικό εξοπλισμό και ειδικευμένο προσωπικό που απαιτείται για το είδος της κάθε εργασίας που εκτελείται και για την άρτια, έντεχνη και εμπρόθεσμη κατασκευή του έργου.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να έχει στη διάθεση του εργοταξίου μηχανικό σχετικής ειδικότητας με τις εκτελούμενες εκάστοτε εργασίες, με υποχρεωτική καθημερινή επίσκεψη στο εργοτάξιο. Καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του εργοταξίου είναι υποχρεωτική η παρουσία μηχανικού διπλωματούχου ΑΕΙ ή πτυχιούχου ΑΤΕΙ διαθέσιμου για την επιτόπου επίβλεψη των εργασιών και την επικοινωνία και ενημέρωση της επιβλέπουσας υπηρεσίας.

Όλος ο μηχανικός εξοπλισμός (μηχανήματα, οχήματα κλπ) που είναι αναγκαίος σύμφωνα με το τιμολόγιο της μελέτης, τις τεχνικές προδιαγραφές και την κρίση της Υπηρεσίας για την άρτια εκτέλεση των εργασιών παρέχεται και χρησιμοποιείται νομίμως με φροντίδα και δαπάνη του αναδόχου, κατά τις οδηγίες της υπηρεσίας, η οποία ελέγχει την χρήση σύμφωνα προς τους ισχύοντες κανονισμούς. Οι δαπάνες του εξοπλισμού και του προσωπικού (οδηγών-χειριστών) βαρύνουν τον ανάδοχο.

Ο απαιτούμενος εξοπλισμός, αν δεν διατίθεται από τον ανάδοχο, θα εξευρίσκεται με μέριμνα και με δαπάνη του, ενώ η υπηρεσία δεν θα έχει καμία ανάμιξη, υποχρέωση ή ευθύνη σχετικά με τον παραπάνω εξοπλισμό.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι ο ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς καμία περαιτέρω αποζημίωση, να διασφαλίζει την χρήση του απαιτούμενου εξοπλισμού αναλόγως την θέση του χώρου εκτέλεσης των εργασιών (π.χ. πρόσβαση εξοπλισμού σε εξωτερικούς χώρους με αποκλειστική διέλευση μέσω εσωτερικών χώρων ή στενών διόδων, χρήση μικρών ανοιγμάτων για την είσοδο και διέλευση μηχανημάτων στους χώρους εκτέλεσης των εργασιών κλπ).

Άρθρο 8ο : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Κατά την εκτέλεση των δημοτικών έργων ακολουθούνται οι οδηγίες των εγκυκλίων και οι αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές των σχετικών Υπ. Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος κλπ καθώς και οι διατάξεις της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων της μελέτης και της παρούσας συγγραφής και οι γενικότερες διατάξεις της «Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων Κατασκευής Δημοσίων Έργων» που εγκρίθηκε με την αρ. Γ.Γ.Δ./257/679/Φ.4/11.3.1974 (Φ.Ε.Κ. 370Β'/1974) απόφαση του τότε Υπουργείου Δημ. Έργων όπως ισχύει σήμερα.

Επίσης ισχύουν και εφαρμόζονται οι αντίστοιχοι προς το είδος του εκτελούμενου έργου οι Γενικοί όροι του Τιμολογίου, οι Τεχνικές Συγγραφές Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.) όπως εγκρίθηκαν με την αρ. Δ17α/01/93/ΦΝ437/01-10-2004 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και ισχύουν σήμερα (και για το συγκεκριμένο έργο) καθώς και οι Τεχνικές Προδιαγραφές που μνημονεύονται στα σχετικά άρθρα του τιμολογίου και όσες ισχύουν σήμερα, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά στα αντίστοιχα άρθρα του τιμολογίου, και οι σχετικές εγκύκλιοι και διαταγές που ισχύουν και αφορούν την εκτέλεση έργων των σχετικών κατηγοριών.

Για όποιες εργασίες, στα οικεία άρθρα του τιμολογίου δεν μνημονεύονται τεχνικές προδιαγραφές, τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν, πρέπει να είναι άριστης ποιότητας και της απολύτου επιλογής της επιβλέπουσας υπηρεσίας που διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση των μη καταλλήλων από αυτά. Σε εργαστηριακό έλεγχο υπόκεινται και οι εκτελούμενες εργασίες, για διαπίστωση ότι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν. Αυτές υποκείμενες επίσης στον έλεγχο του επιβλέποντα ο οποίος μπορεί να διατάξει την καθαίρεση και αποκατάσταση τυχόν κακότεχνου κατά την κρίση του, εργασία.

Επίσης έχουν εφαρμογή τα ισχύοντα ενιαία τιμολόγια εργασιών δημοσίων έργων, όπως αναπροσαρμόστηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν σήμερα με την υπ' αρ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466/04-05-2017 (ΦΕΚ 1746Β'/19-05-2017) Απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και οποιαδήποτε άλλη σχετική απόφαση(ήτοι Δ11γ/0/9/7/07.02.2013 (ΦΕΚ 363Β'/19-02-2013) Δ11γ/ο/3/20/20.03.2013 (ΦΕΚ639Β'/20-03-2013), Δ11γ/ο/7/62/20.11.2013 (ΦΕΚ3094Β'/05-12-2013), Δ11γ/Ο/2/5/02.06.2014(ΦΕΚ1656Β'/23-06-2014), Δ11γ/Ο/11/5/27.06.2014 (ΦΕΚ1913Β'/15-07-2014), Δ11γ/Ο/2/8/30.09.2014 (ΦΕΚ2713Β'/10-10-2014) κλπ).

Για τις εργασίες που περιγράφονται στην μελέτη και οι περιγραφές των ισχυόντων άρθρων στην προαναφερθείσα υπουργική απόφαση δεν καλύπτουν τις σχετικές απαιτήσεις δημιουργήθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν νέα άρθρα (με την καταληκτική ένδειξη ΣΧ... ή ΑΜ... κλπ στον κωδικό κάθε άρθρου) τα οποία βασίζονται στα ισχύοντα άρθρα σύμφωνα με τις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις, αλλά περιγράφουν συγκεκριμένες εργασίες, υλικά και τρόπο εκτέλεσής αυτών, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στις τεχνικές εκθέσεις, περιγραφές και προδιαγραφές της μελέτης και στο περιγραφικό τιμολόγιο (τιμές εφαρμογής) που εξασφαλίζουν τις ειδικές απαιτήσεις και τις αναγκαίες αποδόσεις. Η κοστολόγηση των συγκεκριμένων άρθρων έγινε κατόπιν έρευνας αγοράς με επιλογή της χαμηλότερης τιμής ανά τιμή μονάδας από προσφορές που ικανοποιούν τις περιγραφές των άρθρων και τις προδιαγραφές της μελέτης ή με σχετική αναγωγή-προσαρμογή των

ισχύοντων τιμών των ενιαίων τιμολόγιων των εργασιών δημοσίων έργων για παραπλήσια ως προς το υλικό, το είδος και την εργασία άρθρα.

Άρθρο 9ο : ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ

Οι τιμές του τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες ολοκληρωμένων εργασιών, χωρίς ο ανάδοχος να δικαιούται καμίας άλλης πληρωμής ή αποζημίωσης για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε μίας από αυτές.

Κατά τα ανωτέρω σε όλες τις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, τα κάτωθι :

- α) Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε εργασίας μηχανημάτων, δηλ. τα μισθώματα, τα καύσιμα και λιπαντικά, οι δαπάνες λόγω ημεραργιών από οποιαδήποτε αιτία επιβάρυνσης, οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς επί τόπου και επιστροφής των μηχανημάτων, οι δαπάνες εγκατάστασης και τα ασφάλιστρα αυτών.
- β) Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του μηχανικού εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοδηγούς, χειριστές, μηχανοτεχνίτες, τεχνίτες ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, για ημερομίσθια αυτών, ημεραργίες ασφαλίσεις, ώρες αργίας, έκτακτες χρηματικές παροχές και λοιπές επιβαρύνσεις.
- γ) Οι δαπάνες προμήθειας των κάθε είδους απαιτούμενων ειδών, υλικών και εξαρτημάτων όπως περιγράφονται στο σχετικό άρθρο της μελέτης, μετά των φορτοεκφορτώσεων και των μεταφορών αυτών, με οποιοδήποτε μέσο από τον τόπο της παραγωγής ή της προμήθειας επί τόπου των έργων, καθώς και κάθε υλικού που δεν κατονομάζεται, αλλά ενδεχόμενα θα είναι απαραίτητο για να ολοκληρωθεί κατασκευαστικά κάθε εργασία.
- δ) Οι τυχόν δαπάνες κάθε είδους ασφαλίσεων και υλικών και αποζημιώσεων για την προσωρινή κατάληψη εκτάσεων προς μεταφορά ή αποθήκευση αυτών.
- ε) Τα έξοδα απόσβεσης, αποθήκευσης και φύλαξης των εργαλείων, μηχανημάτων και υλικών.
- στ) Η σύνταξη μελετών, έκδοση αδειών, παροχές τεχνικών υπηρεσιών κ.λπ., όπως περιγράφονται στα αντίστοιχα τεύχη της μελέτης ή, ακόμη και αν δεν αναφέρονται ρητά σε αυτά αλλά η αναγκαιότητά τους προκύπτει από το είδος των εργασιών της μελέτης ή προκύπτει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών.
- ζ) Γενικά κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, για την οποία συντάχθηκε η σχετική τιμή του τιμολογίου. Καμία αξίωση ή αμφισβήτηση είναι δυνατόν να θεμελιωθεί εκ των υστέρων σχετικά προς τις ποσότητες και τις αποστάσεις μεταφοράς των υλικών που αφορούν κάθε εργασία, καθώς και προς τις αποδόσεις των εργατοτεχνιτών και προς τις τιμές των ημερομισθίων και υλικών, μετά τη συμμετοχή του αναδόχου στο Διαγωνισμό.

Μνημονεύονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, για διευκρίνιση του όρου «κάθε δαπάνη», οι ακόλουθες δαπάνες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνονται στις τιμές μονάδος όλων των εργασιών :

- Οι δαπάνες στα υλικά και τον εξοπλισμό από φόρους, τέλη, δασμούς, ειδικούς φόρους, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις που θα ισχύουν κατά τη δημοπράτηση και εκτέλεση του έργου.
- Οι δαπάνες προμήθειας και μεταφοράς στους τόπους ενσωμάτωσης ή/και αποθήκευσης, φύλαξης, επεξεργασίας και προσέγγισης όλων ανεξάρτητα των υλικών, κυρίων και βοηθητικών ενσωματωμένων και μη, που είναι αναγκαία για την έντεχνη εκτέλεση των εργασιών, με όλες τις απαιτούμενες φορτοεκφορτώσεις, χαμένους χρόνους μεταφορικών μέσων/προσωπικού και άλλων μηχανικών μέσων, εξοπλισμού και προσωπικού λοιπών εργασιών που καθυστερούν από τις εργασίες και λοιπές καθυστερήσεις φορτοεκφόρτωσης και μεταφορών. Επίσης περιλαμβάνονται οι κάθε είδους μετακινήσεις, φορτοεκφορτώσεις, μεταφορές, απώλειες χρόνου κλπ. κάθε είδους μεταφορικών και λοιπών μέσων, εξοπλισμού και προσωπικού, μέχρι και την πλήρη ενσωμάτωση (ή/και χρήση τους) ή/και μεταφοράς, σύμφωνα με τα παραπάνω, των περισσευμάτων ή/και ακαταλλήλων προϊόντων εκσκαφών και αχρήστων υλικών στους κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη και των οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών περιορισμών, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.
- Οι δαπάνες διάθεσης, προσκόμισης και λειτουργίας των μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού που απαιτούνται για την εκτέλεση των εργασιών, μέσα στις οποίες περιλαμβάνονται τα μισθώματα, η μεταφορά, η συναρμολόγηση, η αποθήκευση, η φύλαξη και η ασφάλιση αυτών, η επιβάρυνση λόγω απόσβεσης, η επισκευή, η συντήρηση, η άμεση αποκατάσταση, οι ημεραργίες για οποιαδήποτε αιτία, η απομάκρυνση αυτών μαζί με την τυχόν απαιτούμενη διάλυση με το τέλος των εργασιών, οι άγονες μετακινήσεις, τα απαιτούμενα καύσιμα, λιπαντικά, ανταλλακτικά κλπ.
- Οι δαπάνες καθυστερήσεων, μειωμένης απόδοσης και μετακινήσεων μηχανημάτων και προσωπικού εκτέλεσης των εργασιών, λόγω συναντωμένων εμποδίων και δυσχερειών στο χώρο ή λόγω της εκτέλεσης των εργασιών κατά φάσεις
- Οι δαπάνες μισθών, ημερομισθίων, υπερωριών, ασφαλίσεων και όλων των λοιπών σχετικών επιβαρύνσεων που προβλέπονται από την ισχύουσα Νομοθεσία, του κάθε είδους προσωπικού, ημεδαπού ή αλλοδαπού, εργαζόμενου στον τόπο του έργου ή άλλου (εντός και εκτός Ελλάδος) και για οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, καθώς και οι δαπάνες για κάθε είδους ασφαλίσεις (εργασιακή, μεταφορών, μηχανημάτων, προσωπικού, εγκαταστάσεων κλπ.) ή τυχόν άλλων ασφαλίσεων που αναφέρονται ιδιαίτερα στους όρους δημοπράτησης της εργασίας ή απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία.
- Οι δαπάνες για την εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας όσων δικτύων Ο.Κ.Ω. διέρχονται από τον χώρο ή επηρεάζονται από τον τρόπο εκτέλεσης των εργασιών, καθώς και οι δαπάνες για άρση τυχόν προβλημάτων από την εκτέλεση των εργασιών, την αποκλειστική ευθύνη των οποίων θα φέρει, τόσο αστικά όσο και ποινικά και μέχρι περαίωσης των εργασιών, ο ανάδοχος της εργασίας.

- Οι δαπάνες για την πρόληψη αλλά και την αποκατάσταση ζημιών παρακείμενων κτιρίων ή λοιπών δομικών στοιχείων και εγκαταστάσεων που οφείλονται σε υπαιτιότητα του παρόχου.
- Οι δαπάνες εγκατάστασης και λειτουργίας όλων των τυχόν εγκαταστάσεων και ευκολιών που εγκαθιστά ο ανάδοχος για την έντεχνη και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών, καθώς και οι δαπάνες απομάκρυνσης των εγκαταστάσεων αυτών μετά την περαίωση των εργασιών και η αποκατάσταση και καθαρισμός του περιβάλλοντα χώρου σε βαθμό αποδεκτό από τον κύριο του έργου.
- Οι δαπάνες πρόσθετων εργασιών και λήψης συμπληρωματικών μέτρων ασφάλειας για τη μη παρακώλυση της ομαλής κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και εκτός των χώρων του κτιρίου, του αύλειου και περιβάλλοντος χώρου αυτού καθώς και των περιμετρικών οδών, όπως π.χ. :
 - οι δαπάνες των εργασιών που θα εξασφαλίζουν, κατά τα ισχύοντα και τις υποδείξεις της υπηρεσίας, την απρόσκοπτη και ακίνδυνη κυκλοφορία πεζών και οχημάτων όπου αυτό απαιτηθεί, δηλαδή η τοποθέτηση περίφραξης, η καθημερινή κάλυψη των τυχόν επικίνδυνων χώρων ή ορυγμάτων και η ικανή αντιστήριξη στοιχείων όπου απαιτείται ώστε να παρέχουν ασφάλεια των διακινουμένων, η ενημέρωση του κοινού, η σήμανση, σηματοδότηση και εξασφάλιση κάθε επικίνδυνου χώρου, οι δαπάνες διευθέτησης και αποκατάστασης της κυκλοφορίας κλπ., καθώς και οι δαπάνες για την απομάκρυνση των ανωτέρω εγκαταστάσεων μετά την περαίωση των εργασιών
 - οι δαπάνες για τη δημιουργία πρόσβασης και κάθε είδους προσπελάσεων στους διάφορους χώρους εκτέλεσης των εργασιών, για την κατασκευή των δαπέδων εργασίας και γενικά για κάθε βοηθητική κατασκευή που θα απαιτηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο εργασιών, περιλαμβανομένων και των δαπανών για την αποξήλωση και απομάκρυνσή τους
 - οι δαπάνες διατήρησης, κατά την περίοδο κατά την περίοδο εκτέλεσης των εργασιών όλου του χώρου καθαρού και απαλλαγμένου από ξένα αντικείμενα, προϊόντα καθαιρέσεων και αποξηλώσεων κτλ. και η απόδοση, μετά το τέλος των εργασιών, του χώρου πλήρως καθαρού και ελεύθερου από οποιοσδήποτε κατασκευές και εμπόδια

Άρθρο 10ο : ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΟΦΕΛΟΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

Για το παρόν έργο η δαπάνη για τα Γενικά Έξοδα και Όφελος του αναδόχου (Γ.Ε. & Ο.Ε.) ορίζεται σε ποσοστό 18% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 7θ του ν.4412/16.

Το ποσοστό αυτό προστίθεται στο άθροισμα κάθε ομάδας εργασιών της πιστοποίησης και ακολούθως απομειούται κατά το ποσοστό έκπτωσης που έχει προσφέρει ο ανάδοχος, για την αντίστοιχη ομάδα εργασιών.

Στην έννοια των γενικών εξόδων και οφέλους αναδόχου, τα οποία καταβάλλονται επί της αξίας των τιμών που ισχύουν ή νέων τιμών μονάδος που θα εκτελεστούν διαλαμβάνονται γενικά:

- i. Οι μισθοί και κάθε είδους αποζημιώσεις, ασφαλίσεις και έξοδα κινήσεως του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του αναδόχου.
- ii. Οι δαπάνες ιατρικής περίθαλψης γενικά του προσωπικού του αναδόχου και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων του εργοταξίου, ηλεκτρισμός, ύδρευση, θέρμανση κλπ.
- iii. Τα έξοδα συμμετοχής στον διαγωνισμό, σύναψης συμβάσεως, εγκαταστάσεως, εκτελέσεως και παραλαβής των έργων.
- iv. Κάθε είδους φόροι, τέλη, έξοδα εγγυήσεως, τόκοι κινήσεως κεφαλαίων και λοιπών πάσης φύσεως επιβαρύνσεις.
- v. Οι κρατήσεις προς ΤΕΕ, ΕΜΔΥΔΑΣ, ΠΟΜΗΤΕΔΙ κλπ, όπως ισχύουν σήμερα ή όπως τυχόν αναπροσαρμοστούν μελλοντικά.
- vi. Έξοδα ασφαλίσεως ή αποζημίωσης ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου και πάσης φύσεως αποζημίωσης προς τρίτους.
- vii. Έξοδα καθαρισμού των έργων και του εργοταξίου και αποκόμισης των προϊόντων σε θέσεις που να επιτρέπονται από την αστυνομία και την νομοθεσία.
- viii. Έξοδα εφαρμογής των εγκεκριμένων χαράξεων, δοκιμής των υλικών και δοκιμών γενικά για την παράδοση των έργων σε κανονική λειτουργία.
- ix. Κάθε άλλη δαπάνη που δεν κατονομάζεται, αλλά είναι αναγκαία για την ορθή, έντεχνη και σύμφωνη προς τα συμβατικά στοιχεία εκτέλεση των εργασιών ή ισχύουσες διατάξεις, καθώς και κάθε είδους επισφαλή έξοδα.
- x. Οι μέχρι την οριστική παραλαβή δαπάνες συντήρησης του έργου, αποσβέσεις, συντηρήσεις εργαλείων και μηχανημάτων, δαπάνες γραφείων, υπαλλήλων, σύνταξης μελετών και αποκατάστασης ζημιών ή φθορών που οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου,
- xi. Η σύνταξη τευχών αναλυτικών επιμετρήσεων και πρωτοκόλλων, μετά των απαραίτητων σχεδίων και η αναπαραγωγή αυτών σε ανάλογο αριθμό αντιτύπων βάσει των στα διπλότυπα τεύχη καταμέτρησης αναγραμμένων στοιχείων, που ελήφθησαν στον τόπο του έργου από τον Επιβλέποντα παρουσία του Αναδόχου. Η εργασία αυτή θα εκτελεστεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιβλέπουσας υπηρεσίας ώστε να είναι άρτια και ακριβής και θα προσκομίζονται στην διευθύνουσα υπηρεσία για έλεγχο.
- xii. Η υποβολή όλων τα στοιχεία και σε ψηφιακή μορφή (σε αρχείο .pdf τα υπογεγραμμένα και σε αρχείο επεξεργάσιμη μορφή τα υπόλοιπα. Τα σχέδια υποχρεωτικά και σε αρχείο autocad.
- xiii. Η σύνταξη μητρώου έργου, σύμφωνα με την υπ' αρ. ΔΝΣγ/οικ. 38108 /ΦΝ 466 (ΦΕΚ 1956 Β'/7.6.2017) Απόφαση Υπ. Υποδομών και Μεταφορών

- xiv. Η λήψη και υποβολή ψηφιακών φωτογραφιών κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, κατά την κρίση της επιβλέπουσας υπηρεσίας
- xv. Το όφελος του αναδόχου.

Στα γενικά έξοδα του αναδόχου και όφελος αυτού περιλαμβάνονται και οι δαπάνες των παρακάτω ειδικών εργασιών που κρίνονται απαραίτητες για την ολοκληρωμένη και έντεχνη κατασκευή του έργου και δύναται ανά πάσα στιγμή να ζητηθούν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και οι οποίες θα εκτελεστούν από τον ανάδοχο με δαπάνη και φροντίδα του, χωρίς καμία επιπλέον αποζημίωση :

- Η σύνταξη υψομετρικών μελετών στους χώρους της μελέτης και οποιεσδήποτε άλλων επιπρόσθετων τοπογραφικών εργασιών και τεχνικών μελετών απαιτηθούν κατά την εκτέλεση του έργου για εφαρμογή της μελέτης και τυχόν τροποποιήσεων της.
- Η έκδοση άδειων μικρής κλίμακας ή δόμησης και κάθε είδους αδειοδοτήσεων, εγκρίσεων ή υποχρεωτικών παραστατικών στοιχείων που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των κάθε είδους εργασιών της μελέτης (όπου απαιτούνται) ή η τροποποίηση υφιστάμενων
- Οι δαπάνες για αμοιβή αρχαιολόγου, στην περίπτωση που απαιτείται η παρουσία του κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών της μελέτης ή ζητηθεί από την Δ/νουσα Υπηρεσία
- Ο εργαστηριακός έλεγχος σε όλη τη διάρκεια του έργου, για διαπίστωση της καταλληλότητας των χρησιμοποιούμενων υλικών και της ποιότητας της εκτελούμενης εργασίας, σύμφωνα με τις αναφερόμενες στο τιμολόγιο τεχν. προδιαγραφές.
- Ότι άλλο σχετικό προβλέπεται στη μελέτη και στη σχετική νομοθεσία και όπως περιγράφεται στα επιμέρους άρθρα της γενικής και ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων της μελέτης.

Άρθρο 11ο : ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Στις δαπάνες του προϋπολογισμού της παρούσας μελέτης προβλέπεται δαπάνη απολογιστικών εργασιών. Επί της δαπάνης αυτής καταβάλλεται εργολαβικό ποσοστό δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) μειωμένο κατά την τεκμαρτή έκπτωση της σύμβασης. Με την δαπάνη που προβλέπεται για απολογιστικές εργασίες θα αποζημιωθεί ο ανάδοχος για τις δαπάνες Διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), βάσει των παραστατικών που θα προσκομίσει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και Εγκύκλιο με αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής) .

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και τυχόν άλλες αναγκαίες απολογιστικές εργασίες όταν του δοθεί ειδική εντολή από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά στις δαπάνες των απολογιστικών εργασιών περιλαμβάνονται οι δαπάνες διαχείρισης αποβλήτων, οι δαπάνες σύνδεσης με Ο.Κ.Ω καθώς και κάθε άλλη δαπάνη εργασίας που δεν μπορεί να τιμολογηθεί με τιμές μονάδος. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στην πιστοποίηση η πραγματική δαπάνη που προκύπτει σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών.

Οι απολογιστικές εργασίες που μπορεί να ζητήσει η διευθύνουσα υπηρεσία να εκτελεστούν, διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 154 του Ν.4412/16. Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση απολογιστικής εκτέλεσης εργασιών πρέπει να τηρείται ειδικό ημερολόγιο, σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου. Το ύψος των αναγκών απολογιστικών εργασιών που υποχρεούται να εκτελέσει ο ανάδοχος μετά από ειδική εντολή της υπηρεσίας δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό που αντιστοιχεί στο 15% της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ.

Άρθρο 12ο : ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

1. Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος οφείλει να τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του κοινωνικοασφαλιστικού, εργατικού και περιβαλλοντικού δικαίου που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις κοινωνικοασφαλιστικού, εργατικού και περιβαλλοντικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτ. Α' του ν. 4412/16.
2. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το έργο κατά τους όρους της σύμβασης και τις σύμφωνες προς αυτή και το νόμο οδηγίες και έγγραφες εντολές του φορέα κατασκευής του έργου.
3. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να τηρεί με ακρίβεια τη διάταξη και τις διαστάσεις των διαφόρων μερών του έργου, όπως προκύπτουν από τα εγκεκριμένα σχέδια ή άλλα στοιχεία της μελέτης, τα οποία δεν επιδέχονται τροποποιήσεων ή αλλαγών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα τεύχη της μελέτης.
4. Οι έγγραφες εντολές που δίνονται από το αρμόδιο όργανο για τη συμπλήρωση ή τροποποίηση των στοιχείων της μελέτης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 156 του ν. 4412/16, καθώς και η εκτέλεση των εγκεκριμένων συμπληρωματικών εργασιών, είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα έργα που έγιναν χωρίς έγγραφη διαταγή, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο. Αν η χωρίς έγκριση μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή διαστάσεων, καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεσθεί χωρίς να αποκλείεται εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία.
5. Κατ' εξαίρεση, σε επείγουσες περιπτώσεις, η εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις μπορεί να δίνεται και προφορικά στον τόπο των έργων. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνει σχετική καταχώρηση στο

- ημερολόγιο του έργου. Αν τη διαταγή αυτή δίνει ο επιβλέπων, οφείλει να ενημερώσει αμελλητί εγγράφως τη διευθύνουσα υπηρεσία, για την έκδοση κανονικής εντολής η οποία εκδίδεται εντός τριών εργασιμών ημερών από την ανωτέρω έγγραφη ενημέρωση. Αν η εντολή αυτή διαφοροποιεί μερικά ή ολικά τις εντολές του επιβλέποντα, ο ανάδοχος αποζημιώνεται για τις εργασίες που έχει εκτελέσει, σύμφωνα με την εντολή της επίβλεψης μέχρι τη λήψη της εντολής της διευθύνουσας υπηρεσίας.
6. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση, ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για το έργο όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα. Ο ανάδοχος, σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για τη μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς, διαλογής, φύλαξης, φθοράς τους κ.λπ., οι δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι φόροι, τέλη, δασμοί, ασφαλιστικές κρατήσεις ή επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων, δοκιμών, προσπελάσεων προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου.
 7. Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου, λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Μεταγενέστερες αυξομειώσεις, αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγούμενα εδάφια δεν ισχύουν για το φόρο εισοδήματος ή τις παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού.
 8. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του ή στο προσωπικό του φορέα του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για τη λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με τη λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη του κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κ.λπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα. Ο ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων, και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων. Ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα προστασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ΔΙ-ΠΑΔ/οικ.177/2.3.2001 (Β' 266), ΔΕΕΠΠ/85/14.5.2001 (Β' 686) και ΔΙΠΑΔ/01Κ889/27.11.2002 (Β' 16), στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου.
 9. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την ασφάλιση όλου του απασχολούμενου προσωπικού του στους αντίστοιχους (ανά ειδικότητα) ασφαλιστικούς φορείς. Οι δαπάνες για τις παραπάνω ασφαλίσεις επιβαρύνουν στο σύνολό τους (εργοδοτική εισφορά και εισφορά ασφαλισμένου) τον ανάδοχο.
 10. Αν ο ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που έχει προσλάβει και χρησιμοποιεί στο έργο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων, καλεί τον ανάδοχο να εξοφλήσει τους δικαιούχους μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Αν ο ανάδοχος δεν εξοφλήσει τους δικαιούχους, τότε η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει καταστάσεις πληρωμής των οφειλομένων και πληρώνει απευθείας τους δικαιούχους από τις πιστώσεις του έργου, για λογαριασμό του αναδόχου και έναντι του λαβείν του. Σε εφαρμογή της παραγράφου αυτής μπορεί να πληρωθούν οι αποδοχές μέχρι και των τριών (3) τελευταίων μηνών πριν από την όχληση των ενδιαφερομένων. Προϋπόθεση της πληρωμής είναι να υπάρχει οφειλή του κυρίου του έργου εκ της κατασκευής του αποδεικνυόμενη ή όπως προκύπτει από υποβληθέντα ή συντασσόμενο εκ της Διευθύνουσας Υπηρεσίας λογαριασμό.
 11. Ανεξάρτητα από την υποχρέωση του αναδόχου να διαθέτει όλο το προσωπικό που απαιτείται για τη διεύθυνση της κατασκευής και την κατασκευή του έργου, η διακήρυξη μπορεί να ορίζει κατ' εκτίμηση τον αριθμό τεχνικού προσωπικού κατά ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης, που πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο ανάδοχος κατά την εκτέλεση της σύμβασης του. Ο αριθμός αυτός προσαρμόζεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου, με βάση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί πάντα να διατάσσει την απομάκρυνση του προσωπικού που κρίνεται δικαιολογημένα ακατάλληλο ή την ενίσχυση των συνεργείων του αναδόχου.
 12. Ο ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών υλικών ή άλλων υλικών, που δεν προέρχονται από το εμπόριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τη σύμβαση. Οι πηγές αυτές, πριν από τη χρησιμοποίησή τους, πρέπει να εγκριθούν από τη διευθύνουσα υπηρεσία, που μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών. Αν διαπιστωθεί ότι ο ανάδοχος εμπορεύεται τα εξορυσσόμενα από τις πηγές αυτές του έργου αδρανή υλικά κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα.
 13. Τα υλικά που ανευρίσκονται κατά την κατασκευή του έργου ή προέρχονται από καθαίρεση παλιών έργων γενικά ανήκουν στον κύριο του έργου. Ο ανάδοχος αποζημιώνεται για τις δαπάνες εξαγωγής ή διαφύλαξης τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αντίστοιχα άρθρα της μελέτης και οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, για να αποτραπεί ή να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη η βλάβη των υλικών κατά την εξαγωγή τους. Χρησιμοποίηση των υλικών από τον

ανάδοχο γίνεται μετά από έγγραφη συναίνεση της υπηρεσίας ή σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αντίστοιχα άρθρα της μελέτης.

14. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει αμέσως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία αν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις αρχαιότητες. Για την καθυστέρηση των έργων ή τη διακοπή τους από αυτή την αιτία, έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
15. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών φορέα του δημόσιου τομέα, που είναι δυνατόν να επηρεάζονται από τις εργασίες της εργολαβίας του, να προστατεύει τις υπάρχουσες κατασκευές και εκμεταλλεύσεις από κάθε βλάβη ή διακοπή λειτουργίας τους και χωρίς μείωση της ευθύνης του να αποκαθιστά ή να συμβάλει στην άμεση αποκατάσταση των βλαβών ή διακοπών.
16. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση της επίβλεψης στα εργοστάσια που κατασκευάζονται τμήματα του έργου και γενικά σε όλους τους χώρους που κρίνει απαραίτητο η διευθύνουσα υπηρεσία. Ο διευθύνων από μέρους της αναδόχου επιχείρησης τα έργα υποχρεούται, μετά από ειδοποίηση της υπηρεσίας, να συνοδεύει τους υπαλλήλους που επιβλέπουν, διευθύνουν ή επιθεωρούν τα έργα, κατά τις μεταβάσεις για επίβλεψη, έλεγχο ή επιθεώρηση στον τόπο των έργων ή στους άλλους τόπους παραγωγής, καθώς και των συμβούλων και εμπειρογνομόνων.
17. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου ο ανάδοχος θα συντάσσει και θα στέλνει κάθε τρίμηνο στην προϊσταμένη αρχή, μέσω της διευθύνουσας υπηρεσίας, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου, ανάλογου περιεχομένου με τις αντίστοιχες εκθέσεις της διευθύνουσας υπηρεσίας που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 136. Οι εκθέσεις αυτές δεν θεωρούνται ως αιτήματα του αναδόχου, ούτε ως παραιτήσεις από δικαιώματα του και οι απαντήσεις επ' αυτών δεν συνιστούν βλαπτικές πράξεις, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 174 του ν. 4412/16.
18. Με την περαίωση του έργου και πριν την προσωρινή παραλαβή, ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει σε ηλεκτρονική μορφή το μητρώο του έργου, το οποίο θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του έργου "ως κατασκευάσθηκε" και τα λοιπά στοιχεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΦΕΚ 1956B/7.6.2017.

ΑΡΘΡΟ 13 : ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

1. Ο ανάδοχος οφείλει να διαθέτει το απαραίτητο εργατικό δυναμικό και μηχανικά μέσα και να εφαρμόσει υπερωρίες, νυχτερινά συνεργεία και να εργαστεί εξαιρέσιμες ημέρες, αν το απαιτήσει η καλή και εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου, χωρίς να δικαιούται για το λόγο αυτό πρόσθετης αποζημίωσης. Η υπηρεσία μπορεί, κατά την εκτέλεση του έργου, να απαιτήσει από τον ανάδοχο να αυξήσει τον αριθμό των συνεργείων, των υπερωριών και των μηχανημάτων, αν κρίνει ότι ο ρυθμός της προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός, χωρίς καμία πρόσθετη αποζημίωση.
2. Ο ανάδοχος οφείλει να φυλάσσει και να διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και τα μέσα που υπάρχουν στο εργοτάξιο καθώς και τις υπάρχουσες κατασκευές αν επηρεάζονται από τις εκτελούμενες από αυτόν εργασίες, καθώς επίσης και το σύνολο των έργων που εκτελεί για πρόληψη ζημιών. Η Υπηρεσία δύναται να παρέχει σχετικές οδηγίες ως προς τα απαιτούμενα μέτρα φύλαξης που οφείλει να ακολουθήσει ο ανάδοχος και στην περίπτωση που δεν συμμορφωθεί με αυτές λαμβάνονται μέτρα φύλαξης και προστασίας από την Υπηρεσία, με αντίστοιχο καταλογισμό των δαπανών σε βάρος του αναδόχου.
3. Ο Ανάδοχος πρέπει να λάβει όλα τα απαιτούμενα ασφαλείας και προστασίας του εν γένει εργατοτεχνικού προσωπικού, των επιβλεπόντων και παντός τρίτου, σύμφωνα και με τις οδηγίες της δ/νουσας υπηρεσίας, τους ισχύοντες Νόμους και διατάξεις, λαμβάνοντας μονομερώς κάθε ευθύνη για οποιαδήποτε από τη μη καλή εφαρμογή τους συνέπεια.
4. Ο ανάδοχος οφείλει να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα φύλαξης και προστασίας των κάθε μορφής κοινωφελών δικτύων και εγκαταστάσεων και έργων που βρίσκονται κοντά στα εκτελούμενα έργα για την πρόληψη ζημιών ή διακοπή της λειτουργίας του. Οποιαδήποτε βλάβη στις εγκαταστάσεις ή στα παρακείμενα έργα ή ζημιές που προκλήθηκαν από αμέλεια του αναδόχου επανορθώνονται αμέσως από αυτόν χωρίς καμία αποζημίωση. Σε αντίθετη περίπτωση η επανόρθωση γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου. Ο ανάδοχος οφείλει να γνωρίζει ότι ορισμένες εργασίες εκοκαφών κλπ (όπου απαιτείται) λόγω της παρουσίας αγωγών οργανισμών κοινής και ιδιωτικής ωφέλειας και άλλων εμποδίων οφείλει να τις εκτελέσει μετά προσοχής (με τα χέρια, αποκλειόμενης για την περίπτωση αυτής της χρήσης μηχανικών μέσων).
5. Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι για κάθε διακοπή της κυκλοφορίας σε οδούς της πόλης θα πρέπει απαραίτητα να συνεννοείται προηγουμένως με την Υπηρεσία και το Αρμόδιο Τμήμα της Τροχαίας. Ο ανάδοχος υποχρεούται στην περίπτωση αυτή με δικές του δαπάνες να τοποθετήσει πινακίδες καθοδήγησης της κυκλοφορίας των οχημάτων καθώς και νυχτερινά φωτεινά σήματα κλπ. Επίσης με δικές του δαπάνες οφείλει να περιφράξει κάθε επικίνδυνη για την κυκλοφορία οχημάτων και πεζών θέση και να την επισημάνει με την τοποθέτηση πινακίδων νυχτερινών σημάτων κλπ. Επίσης να εξασφαλίζει ασφαλείς διελεύσεις-προσπελάσεις για τους πεζούς στο χώρο του έργου.
6. Ο ανάδοχος με δαπάνη του οφείλει, αν ζητηθεί από την υπηρεσία, να τοποθετήσει σε επί μέρους σημεία του έργου που εκτελεί και σε εμφανείς θέσεις ενημερωτικές πινακίδες, που θα αναγράφουν τον τίτλο της Δημοτικής Αρχής που εκτελεί τα έργα, το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό τηλεφώνου του αναδόχου.

7. Κατά την υλοποίηση του έργου ο ανάδοχος υποχρεούται να τοποθετήσει στους χώρους όπου εκτελείται το έργο προσωρινές (ενημερωτικές) πινακίδες με τα στοιχεία του προγράμματος, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που καθορίζει η απόφαση ένταξης και οι σχετικές οδηγίες του Υπ. Παιδείας. Με την ολοκλήρωση της προμήθειας, οι προσωρινές πινακίδες θα αποσυρθούν και θα αντικατασταθούν από τον ανάδοχο από μόνιμες αναμνηστικές πινακίδες που θα τοποθετηθούν σε ευδιάκριτο σημείο στους προαναφερόμενους χώρους.
8. Καμία αξίωση ή αμφισβήτηση είναι δυνατόν να θεμελιωθεί εκ των υστέρων ως προς την ποσότητα των υλικών και τις αποστάσεις μεταφοράς, ως προς τις αποδόσεις των εργατοτεχνιτών και των μηχανημάτων από τον ανάδοχο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αλλαγής χιλιομετρικών αποστάσεων (αποδεκτών και από την πλευρά της Δ/νουσας Υπηρεσίας), συντάσσεται πρωτόκολλο χιλιομετρικής απόστασης και γίνονται οι πιστοποιήσεις βάση αυτού. Το ίδιο ισχύει και για την μεταφορά (οριστική απομάκρυνση) προϊόντων εκσκαφών, καθαίρεσεων κ.λπ. αχρήστου υλικού.
9. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διανοίγει, να μορφώνει και να επαναφέρει στην αρχική κατάσταση τις απαιτούμενες, με βάση τη μελέτη και τις οδηγίες της επίβλεψης, οπές διέλευσης, φωλιές και αύλακες για την διέλευση σωλήνων ή οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων Η/Μ εγκαταστάσεων, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση γιατί οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται στα οικεία άρθρα του τιμολογίου. Απαγορεύεται ρητά η διάνοιξη ή η μόρφωση από τον ανάδοχο, οπών, φωλεών και αυλακών σε κατασκευές από σκυρόδεμα, χωρίς την έγγραφη έγκριση της Δ/νουσας Υπηρεσίας.
10. Γαιώδη ορύγματα, ειδικά δε ορύγματα μέσα σε κατοικημένες περιοχές υποστηρίζονται πάντοτε και πρέπει επί πλέον να επισημαίνονται με φώτα την νύχτα. Διαταγές της υπηρεσίας σχετικές με την εξασφάλιση της κυκλοφορίας εφαρμόζονται με ευθύνη και δαπάνη του αναδόχου
11. Κατά τα στάδια που προηγούνται της έναρξης υλοποίησης του έργου (εκπόνηση μελετών, έκδοση αδειών, εγκατάσταση εργοταξίου κ.ά.) και εν συνεχεία καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής, θα πρέπει να λαμβάνονται όλες οι εφικτές πρόνοιες ώστε να αποφεύγεται κάθε υποβάθμιση του περιβάλλοντος από ρύπανση του εδάφους, των υδάτων και του αέρα στην περιοχή του έργου, ιδίως διαμέσου της λήψης διαχειριστικών μέτρων και της εφαρμογής ορθών πρακτικών στο επίπεδο της εργοταξιακής καθημερινότητας. Η προσωρινή απόθεση των υλικών προς χρήση στο έργο ή των προερχόμενων από καθαίρεσεις θα γίνεται αποκλειστικά εντός της ζώνης κατάληψής του και ειδικότερα κατά το δυνατόν απ' ευθείας στα μέσα μεταφοράς των προϊόντων καθαίρεσης. Οι ελεύθεροι δόμησις χώροι θα πρέπει να διατηρούνται απαλλαγμένοι από υλικά που θα μπορούσαν να προκαλέσουν είτε ρύπανση του εδάφους ή των υδάτων, είτε εκπομπή σκόνης ή πτητικών ουσιών στην ατμόσφαιρα, είτε επικινδυνότητα και δυσλειτουργία στις παρακείμενες εγκαταστάσεις ή σχολικά συγκροτήματα.
12. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προφυλάσσει και προστατεύει την υφισταμένη βλάστηση και τις καλλιεργημένες εκτάσεις της περιοχής που εκτελείται το έργο και ευθύνεται για κάθε κοπή δένδρου, θάμνου και καταστροφή φυτείας, η οποία δεν ήταν απαραίτητη να γίνει κατά την εκτέλεση του έργου.
13. Ο ανάδοχος υποχρεούται να φροντίζει για την τήρηση της τάξης και της καθαριότητας στο εργοτάξιο του, για την έκδοση τυχόν απαιτούμενων αστυνομικών αδειών, ως και για τη συμμόρφωσή του προς τις εκάστοτε αστυνομικές διατάξεις, τους εργατικούς Νόμους, τις Συλλογικές Συμβάσεις, τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις κλπ.
14. Οποιαδήποτε φθορά ή ζημιά που προκλήθηκε από αμέλεια ή από υπαιτιότητα του αναδόχου βαρύνει τον ανάδοχο που είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν την ζημιά ή την φθορά, στην πρότερα τους κατάσταση. Η αποκατάσταση πρέπει να γίνεται άμεσα, αλλιώς η επανόρθωση γίνεται από την Υπηρεσία εις βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.
15. Ο ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και υπόχρεος για την τυχόν καταβολή αποζημίωσης για οποιεσδήποτε φθορές, ζημιές ή βλάβες προκαλούμενες από το προσωπικό του αναδόχου και των μεταφορικών του μέσων σε ξένη ιδιοκτησία ή σε έργα του Δημοσίου ή του Δήμου ή σε κάθε άλλο κοινωφελές έργο και η Υπηρεσία σε καμία περίπτωση δεν επιβαρύνεται με σχετικές αποζημιώσεις.
16. Ο ανάδοχος οφείλει να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις ή οποιοδήποτε άλλο επιπλέον μέτρο απαιτείται για την πρόληψη και αποφυγή ατυχημάτων προς το προσωπικό που χρησιμοποιεί και προς κάθε τρίτο (διερχόμενους ή χρήστες των χώρων), άνευ ουδεμίας αποζημίωσης, όντας απολύτως και αποκλειστικώς υπεύθυνος για οποιαδήποτε απαίτηση αστικής ή ποινικής διαδικασίας από βλάβη εργαζόμενου, χρήστη του χώρου, διερχόμενου πολίτη κ.λπ. Κατά συνέπεια σε περίπτωση παράβασης ή ατυχήματος ο ανάδοχος είναι μόνος υπεύθυνος αστικά και ποινικά και μάλιστα για ζημιές και ατυχήματα είτε στο προσωπικό του (εργάτες, υπαλλήλους κλπ) είτε στις κατασκευές, είτε στον εργοδότη, είτε σε τρίτους, λόγω παράβασης ή παράλειψης κατά την εφαρμογή των αναφερομένων στην παρούσα ή στη σχετική νομοθεσία. Άρα ο ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπόχρεος για την τυχόν καταβολή αποζημίωσης και έχει κάθε άλλη αστική ή ποινική ευθύνη, απ' όπου και αν προκύπτει από την εκτέλεση των έργων ακόμη κι' αν αυτό δεν οφείλεται στην υπαιτιότητα ή παράλειψή του αλλά σε τυχαίο γεγονός.
17. Ο ανάδοχος οφείλει να ασφαλίσει το έργο με σχετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 11 του Ν. 2229/94, όπως ισχύει σήμερα. Το ποσό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ποσό του προϋπολογισμού του έργου και η διάρκεια ασφάλισης θα πρέπει να καλύπτει όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου και έως την οριστική παραλαβή. Σε περίπτωση παράτασης των εργασιών θα αναπροσαρμόζεται υποχρεωτικά και η διάρκεια του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του έργου θα προσκομιστεί στην διευθύνουσα υπηρεσία μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

18. Ο ανάδοχος υποχρεούται, με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του, χωρίς καμία περαιτέρω αποζημίωση, στην έκδοση κάθε είδους αδειοδοτήσεων, εγκρίσεων ή υποχρεωτικών παραστατικών στοιχείων που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των κάθε είδους εργασιών, εφόσον απαιτούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Ειδικότερα επισημαίνεται ότι υπάγεται στις υποχρεώσεις του αναδόχου, χωρίς καμία πρόσθετη αποζημίωση, η έκδοση οποιασδήποτε άδειας δόμησης ή μικρής κλίμακας ή η αναθεώρηση οποιασδήποτε υφιστάμενης είναι απαιτούμενη για την εκτέλεση εργασιών της μελέτης, είτε κατά την έναρξη είτε κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου.
- Ο κύριος του έργου ουδεμία υποχρέωση αναλαμβάνει για να παράσχει στον Ανάδοχο τις απαιτούμενες διοικητικές άδειες για τη διενέργεια των πράξεων εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Όσον αφορά άδειες που μπορούν να εκδοθούν κατά διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας διοικητικής αρχής, ο Ανάδοχος εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά τον κίνδυνο και την ευθύνη μη έκδοσής τους.
- Για την έκδοση των σχετικών εγκρίσεων, όπου απαιτούνται, ο ανάδοχος υποχρεούται να ετοιμάσει τους σχετικούς φακέλους, με συνημμένα όλα τα δικαιολογητικά (βεβαιώσεις, έντυπα και σχέδια) που προβλέπονται κατά περίπτωση και να τα προσκομίσει στην Τεχνική Υπηρεσία για έλεγχο πληρότητας προ της κατάθεσης στις αρμόδιες υπηρεσίες. Αν για οποιοδήποτε λόγο οι εγκρίσεις εργασιών λήξουν πριν της ολοκλήρωσης της διάρκειας του έργου ο ανάδοχος υποχρεούται με αιτιολογημένη έκθεση να αιτηθεί παράταση της διάρκειας της έγκρισης και να καταθέσει όποια συμπληρωματικά στοιχεία απαιτηθούν.
- Για οποιοδήποτε εγκρίσεις που απαιτούνται από άλλους αρμόδιους φορείς, ο ανάδοχος θα έχει την αποκλειστική μέριμνα και ευθύνη τόσο για την υποβολή των σχετικών στοιχείων, μελετών κ.λπ., όσο και για την παρακολούθηση της διεκπεραίωσης των διαδικασιών με την παράλληλη συνδρομή του Δήμου.
- Ο Δήμος Νέας Σμύρνης διατηρεί το δικαίωμα για οποιοδήποτε τροποποιήσεις/βελτιώσεις/συμπληρώσεις/επικαιροποιήσεις της μελέτης απαιτηθούν που θα προκύψουν από διάφορες ανάγκες, όπως π.χ από τις ανάγκες έκδοσης άδειας (δόμησης, μικρής κλίμακας κλπ), από την επικαιροποίηση των αντίστοιχων μελετών, από την προσαρμογή σε ισχύουσες προδιαγραφές, κανονισμούς, νομοθετικό πλαίσιο, υφιστάμενους χώρους κλπ, με παράλληλη υποχρέωση αποδοχής τους από τον ανάδοχο χωρίς αυτό να εγείρει καμία επιπλέον απαίτηση του αναδόχου.
19. Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα πρέπει να τηρείται κατ' ελάχιστον η εγκεκριμένη τεχνική προδιαγραφή της Ο.Σ.Κ. Α.Ε. (αρ. απόφ. 273/11-11-2010 της 475η Συνεδρίαση του Δ.Σ. ΟΣΚ Α.Ε.) όπως αυτή επικαιροποιείται και εφαρμόζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες σήμερα προδιαγραφές, για όσες εργασίες άπτονται της εφαρμογής της περιγραφής αυτής, καθώς και οι ισχύουσες διατάξεις για την ασφάλεια των κατασκευών και των εγκαταστάσεων και γενικά οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την συγκεκριμένη χρήση των χώρων. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα ειδικότερα αναφερόμενα στα σχετικά τεύχη της μελέτης.
20. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Υπηρεσίας επιμέρους τεχνικές μελέτες ή/και έρευνες τεχνικών μελετών ώστε να λάβει όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την άρτια εκτέλεση του έργου, τη σύνταξη των επιμετρήσεων και, γενικότερα, τη χρονική, ποσοτική, ποιοτική και οικονομική τεκμηρίωση των εργασιών.
21. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, κατά την εκτέλεση των εργασιών να συντάσσει και να υποβάλλει λεπτομερή διαγράμματα των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ή άλλων που θα κατασκευασθούν, με πλήρεις εξασφαλίσεις. Οι αποτυπώσεις αυτές των δικτύων που τυχόν κατασκευασθούν με το έργο αυτό, θα παραδοθούν στην υπηρεσία και σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου (AutoCAD).
22. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος στην εκτέλεση κάθε αναγκαίας τοπογραφικής ή άλλης εργασίας που κρίνεται αναγκαία κατά την κρίση της Υπηρεσίας για την εφαρμογή στο έδαφος των εγκεκριμένων χαράξεων κατά τις οδηγίες της Υπηρεσίας, η οποία ελέγχει την ακρίβεια σύμφωνα προς τους ισχύοντες κανονισμούς. Οι δαπάνες των παραπάνω εργασιών σε υλικά, τεχνικά μέσα και προσωπικό βαρύνουν τον ανάδοχο.
- Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι ο ανάδοχος υποχρεούται, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, χωρίς καμία περαιτέρω αποζημίωση, στην τοπογραφική αποτύπωση του χώρου εκτέλεσης του έργου και στην σύνταξη τοπογραφικών διαγραμμάτων, σε όσες θέσεις είναι αναγκαία και δεν υπάρχουν στην κατάλληλη και αποδεκτή από την Υπηρεσία ακρίβεια και κλίμακα. Εφόσον δοθεί σχετική εντολή από την Υπηρεσία, τα διαγράμματα αυτά θα συνδέονται με το Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (ΕΓΣΑ).
23. Ο ανάδοχος είναι σε κάθε περίπτωση υποχρεωμένος να εκπονήσει υψομετρική μελέτη-αποτύπωση (μέτρηση υψομέτρων και ισούψων καμπυλών) στους χώρους του έργου, ώστε να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα υψόμετρα και οι ρύσεις απορροής των ομβρίων, επικεντρώνοντας στην ευρύτερη ζώνη των παρεμβάσεων. Η εκπόνηση της ανωτέρω μελέτης περιλαμβάνεται στα γενικά έξοδα και δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο, άνευ ουδεμίας χωριστής αποζημίωσης.
- Ο ανάδοχος υποχρεούται στην υψομετρική αποτύπωση των χώρων πριν την έναρξη των εργασιών καθώς και με την ολοκλήρωση του κάθε σταδίου και πριν την έναρξη του επόμενου (έναρξη, εκσκαφές, κατασκευή βάσης, δημιουργία ρήσεων, επιχώσεις, τελική επιφάνεια). Ο Ανάδοχος, πριν αρχίσει κάθε μόνιμη εργασία, πρέπει να εγκαταστήσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα μόνιμων υψομετρικών αφετηριών (REPERES) στα διάφορα τμήματα του έργου, όπως απαιτείται ή σύμφωνα με τις οδηγίες που θα του δοθούν. Οι ανωτέρω αφετηρίες θα τοποθετηθούν με κλειστή όδευση, θα οριοθετηθούν και θα προστατευθούν από κάθε πιθανή φθορά και θα είναι εκτός εύρους κατάληψης των κατασκευών, ώστε να μη θίγονται και να είναι προσβάσιμες ανεξάρτητα των εκτελούμενων εργασιών. Η τοποθέτηση, οριοθέτηση,

προστασία και εξασφάλιση των εν λόγω υψομετρικών αφετηριών, θα γίνει με δαπάνες του Αναδόχου, που θεωρούνται ανηγμένες στις τιμές προσφοράς του έργου.

Μέσα στις υποχρεώσεις του μηχανικού εξοπλισμού του Αναδόχου περιλαμβάνεται και ο κατάλληλος τοπογραφικός εξοπλισμός, που θα βρίσκεται συνέχεια επί τόπου του έργου κατά τη διάρκεια των απαιτούμενων τοπογραφικών εργασιών, με τον οποίο θα γίνονται οι χαράξεις των έργων και οι τοπογραφικοί και λοιποί γεωμετρικοί έλεγχοι της κατασκευής. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει για αποκλειστική χρήση της Υπηρεσίας, σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, όλα τα όργανα ελέγχου, τα βοηθητικά εξαρτήματα και το κατάλληλο προσωπικό, που είναι αναγκαία για όλους τους τοπογραφικούς ελέγχους που θα απαιτηθούν σε όλες τις φάσεις κατασκευής του έργου.

24. Η σύνδεση των αιθουσών με τα δίκτυα Ο.Κ.Ω. (όπου αυτή προβλέπεται) θα γίνει με ευθύνη και δαπάνες της αναθέτουσας αρχής, εκτός και αν ζητηθεί η εκτέλεση των εργασιών αυτών από τον ανάδοχο και στην περίπτωση αυτή οι δαπάνες θα αποδοθούν στον ανάδοχο από το κονδύλι των απολογιστικών εργασιών.

25. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, κατά τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε/103/2010 και τα εξειδικευόμενα στην υπ' αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 εγκύκλιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, για τη εφαρμογή του Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Με την υπογραφή του εργολαβικού συμφωνητικού ο ανάδοχος οφείλει να καταθέσει στην υπηρεσία σύμβαση με Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος θα πρέπει (σύμφωνα με την παρ. 3 εδ. β3 της προαναφερόμενη ΚΥΑ) μετά την αποπεράτωση των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων κατασκευής ή κατεδάφισης να προσκομίσει στην υπηρεσία βεβαίωση των διαχειριστών για την παραλαβή των αποβλήτων από εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης.

Το κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως αυτά καθορίζονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε/103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και εξειδικεύονται με την Εγκύκλιο αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής πληρώνεται στο Ανάδοχο ως απολογιστική δαπάνη κόστους υποδοχής ΑΕΚΚ.

26. Ο ανάδοχος οφείλει, κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών της μελέτης, στην περίπτωση που απαιτείται ή όταν ζητηθεί από την Δ/νουσα Υπηρεσία να εξασφαλίσει την παρουσία αρχαιολόγου επί τόπου του έργου και για όσο διάστημα απαιτείται από το είδος των εκτελούμενων εργασιών. Οι δαπάνες αμοιβής του αρχαιολόγου περιλαμβάνονται στα γενικά έξοδα και δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο, άνευ ουδεμίας αποζημίωσης για τον σκοπό αυτό.

27. Ο ανάδοχος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οφείλει:

- να παρέχει στο προσωπικό του υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν. 1568/85 και του Π.Δ. 17/96, όπως ισχύουν σήμερα
- να τηρεί επιτόπου του έργου το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας, το οποίο θα προμηθευτεί από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας
- να διαβιβάζει στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, πριν από την έναρξη των εργασιών, την «Εκ των προτέρων Γνωστοποίηση Έναρξης Εργασιών», σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96
- να ορίσει Συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας, σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96
- να υποβάλει με την έναρξη των εργασιών του έργου το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) του έργου, όπως αυτό διαμορφώθηκε από τις επιτόπου συνθήκες του έργου και τον χρονικό προγραμματισμό των εργασιών και να το ενημερώνει με τα νέα στοιχεία που προκύπτουν κατά την εξέλιξη του έργου
- να υποβάλει με το πέρας των εργασιών το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) του έργου.

ΑΡΘΡΟ 14ο : ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, τα διατάγματα, τις αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του Κυρίου του Έργου(ΚτΕ), σχετικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων (ΑΥΕ).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) καθώς και να συντάξει και να αναθεωρεί το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) της Μελέτης και να παρακολουθεί τις εργασίες που αφορούν θέματα Ασφάλειας και Υγείας των εργαζομένων (ΑΥΕ).

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του έργου στο ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξή τους αδαπάνως για το Δημόσιο.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ – ΦΑΥ. Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚτΕ.

Ειδικότερα, σύμφωνα και με την εγκύκλιο 27 του ΥΠΟΜΕΔΙ, όταν κατά την εκτέλεση ενός έργου συστήνεται «εργοτάξιο», όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 του ΠΔ 305/96 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ίδιου ΠΔ :

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε

τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10 (αρ. 42)

[Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ].

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικρνωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει/εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ. γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο κατά την εκτέλεση του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες. Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).
- δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :
1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).
 2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).
Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.
 3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).
Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.
Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).
 4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).
 5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την ΥΑ 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.
Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο κατά την εκτέλεση των εργασιών τα κάτωθι μέτρα ασφαλείας και υγείας:

- α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικινδύνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας: ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
- γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικινδύνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).
- ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α.οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9, παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :
- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχ.7)
 - Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών»
 - Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφ: Ν.2696/99 (αρ. 9–1 και αρ.52) και την τροπ. αυτού: Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46)
- β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).
- γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).
- δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβασίας, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).
- ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :
- α) κραδασμούς: ΠΔ 176/05, β) θόρυβο: ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων: ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες: Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

- α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματοσυγκολλητή και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).
- β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :
1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
 2. Άδεια κυκλοφορίας
 3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
 4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV, μέρος Β', τμήμα II, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. II, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 10).

5.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα II παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σπράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.III), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα II παρ.8.3 και παρ.13).

6. Κατά τα λοιπά για τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο ισχύουν τα νομοθετήματα και οι κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στην υπ' αρ. 27 (αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/ ΟΙΚ./369/15-10-2012) εγκύκλιο του Υπ. Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Νέα Σμύρνη, ... 23/11/2020.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΠΡΟΙΣΤ. Δ/ΝΣΗΣ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

ο/η Συντάξ

ΛΟΥΚΙΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ
Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε.